

Index
notariële akten 1727-1740
van notaris
Johan Herman Vrijthoff

Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach

Samengesteld door Rinus Suijkerbuijk en Fons Heijns

Houthem-St. Gerlach, april 2022

TOELICHTING

In het RHCL (Regionaal Historisch Centrum Limburg) te Maastricht worden de akten bewaard die voor de notarissen in onze regio zijn gepasseerd. In 2021 is daar begonnen met het scannen van deze akten, zodat deze stukken zelf niet meer uit de (klimaatgeregelde) archiefopslag gehaald behoeven te worden, de kans op beschadiging of zoekraken van deze archivalia vermeden wordt en de onderzoeker, zelfs van huis uit, de **scans van de akten** kan bekijken. Door de digitalisatie kan de akte nauwkeurig bekeken worden, desgewenst vergroot enz. en het RHCL hoeft niet meer in een gelimiteerd tijdsbestek bezocht te worden.

De **notariële akten** zijn in het RHCL voor de periode tot 1842, onder andere, opgenomen onder archiefbestanddeel **09.001**. Per standplaats zijn de akten geordend. Al scrollend door dit archief zal men veel plaatsnamen zien passeren, maar ook wel plaatsen uit het Limburgse missen. Daarbij moet men bedenken dat er naast het RHCL (het voormalige Rijksarchief in Limburg) nog belangrijke stedelijke archieven bestaan, zoals Roermond, Sittard-Geleen. Overigens heeft digitalisering ook tijd nodig. De akten van de **Maastrichtse** notarissen uit het ancien regime zijn opgenomen in archiefbestanddeel **20.241** De protocollen van notaris Vrijthoff zijn daar, over de periode 1713 – 1726 te vinden onder de nummers **3276 – 3297**, maar vooralsnog niet gedigitaliseerd.

Als men zich al gelukkig prijst met het beschikbaar komen van de **scans van de akten**, moet men niet te vroeg juichen. Als men op een filmpje van 600 scans ‘de speld in de hooiberg’ moet gaan zoeken, en dan ook nog niet weet of die ‘speld’ er wel in verborgen zit, verflauwt de zoekanimus snel. Het is daarom bijzonder handig dat meerdere archieven ertoe overgegaan zijn om indexen op de scanreeksen te vervaardigen; soms is het zelfs zover dat je van huis uit een beeld van de scan bij de gevonden persoonsnaam krijgt aangeboden. Hoewel het merendeel van de “scan-gebruikers” nieuwsgierig is naar persoonsgegevens, zal een index ook zoeken op ‘soort der akte’, datum, partner en woonplaats mogelijk maken.

De Heemkundevereniging Houthem-St. Gerlach (<https://www.houthem.info>) probeert onder meer het plaatselijke erfgoed zo goed mogelijk te ontdekken, vast te leggen. Wat waren de voorouders voor lieden, waar woonden zij, wat bezaten zij, waarmee hielden ze zich bezig? Als amateur-genealogen wordt geprobeerd het genealogisch geraamte van de voorouders aan te kleden. En daarbij kunnen de notariële akten een rol spelen. En als eerste komen dan natuurlijke die stukken aan de beurt die de te Houthem eens residerende notarissen Philippens, Sarolea en Schoenmaeckers opmaakten. Nadat hun inventarissen van indexen waren voorzien, kwam het notariaat rondom Houthem in beeld; de notariskeuze was vrij, dus ook in Valkenburg, Meerssen enz. konden Houthemse inwoners terecht. Ook de ‘tegenpartij’ van een Houthemse verkoper bijvoorbeeld, zal wel voor zijn ‘eigen notaris’ gekozen hebben.

Omdat Valkenburg een belangrijke plaats in de regio was, en aan Houthem grensde, is de waarschijnlijkheid groot dat voor Houthem belangrijke zaken daar werden afgewikkeld. Daarom is met het indexeren van notariële akten daar verder gegaan. Na als eerste de akten van notaris Jan Arnold Isaac Langlet, 09.001_4189 (1781 tot 1790), van een index te hebben voorzien, is nu Johan Herman Vrijthoff aan de beurt. Slechts voor de akten die hij vanuit Valkenburg opmaakte (1727 – 1740), want de te Maastricht opgemaakte akten zijn nog niet in scanvorm beschikbaar en bovendien waarschijnlijk voor de regio Houthem en

Valkenburg minder interessant. Derhalve wordt hier een index op scanfilms **09.001_4178 – 4180** geboden, waarbij echter niet alle in de akten genoemde personen zijn vermeld; het is een praktisch onbegonnen werk om alle namen van de getuigen en van de naburige perceelseigenaren op te nemen.

Directe verbinding naar RHCL (Ctrl-toets + link indrukken):

<http://www.archieven.nl/mi/1540/?mivast=1540&mizig=210&miadt=38&miaet=1&micode=09.001&minr=1039820&miview=inv2>

Een **index is slechts een hulpmiddel** om een nader onderzoek te kunnen uitvoeren. Niet alleen de inhoud der akten levert soms vragen op, ook de schrijfwijze is niet altijd duidelijk. Om zoveel mogelijk informatie in deze index te geven, zijn ook veel namen opgenomen die niet direct partij zijn, maar wel in de akte vermeld worden (eerdere eigenaren bijvoorbeeld).

Van notaris **Johan Herman Vrijthoff** zijn maar weinig persoonlijke gegevens bekend. Waarschijnlijk was zijn vader predikant bij het garnizoen te Luik en werd in 1684 als predikant te Valkenburg benoemd, waar hij in 1699 begraven werd.

De vestiging als notaris te Valkenburg was mogelijk geworden door zijn benoeming op 18.02.1727, in den Lande van Overmaze door de te 'sGravenhage residerende Raad van Brabant.

Nader onderzoek zal ongetwijfeld meer gegevens opleveren, waarschijnlijk ook over de vraag waarom in 1740 een einde kwam aan zijn notariële praktijk: rentenierschap, ander beroep als schout, schepen, overlijden ...?

Een diepgaande (familie)studie zou echter het beschikbaar komen van deze index aanzienlijk vertragen. Er is daarom gekozen voor een korte toelichting, waarbij tevens voor eventuele onduidelijkheden verwezen wordt naar de toelichtingen bij de indexen van vorenvermelde Houthemse notarissen, zoals die op de website van de Heemkundevereniging te vinden zijn.

Rinus Suijkerbuijk en Fons Heijns
Bemelen/Houthem-St. Gerlach, april 2022